

የአርባኛው ቁጥር ስውር ታሪክ - ሁለት

የናይትድ ስቴትስ፣ የፓትሪዮት ሕግ፣ እና ወደ ትንቢታዊ ፍጻሜ የሚወስደው መንገድ

Jeff Pippenger

2024-09-19

ባለፈው ጽሑፍ መጨረሻ ላይ፣ “በ2001 ዓመት የአሜሪካ አንድ ሀገር መንግሥት የPatriot Actን ሕግ እንዲሆን ተናገረች” በሚለው ነገር ጨርሰነው ነበር።

“በዚህ የእሁድ አክብሮትን ለማስፈጸም በሚደረገው እንቅስቃሴ ውስጥ ከተሳተፉት መካከል እንኳ ብዙዎች ከዚህ እርምጃ የሚከተሉትን ውጤቶች ዓይናቸው ተሸፍኖባቸዋል። እነርሱ በቀጥታ በሃይማኖታዊ ነፃነት ላይ እንደሚመቱ አያዩም። ብዙዎች የመጽሐፍ ቅዱስን ሰንበት መብት እና የእሁድ ተቋም የተመሠረተበትን የሐሰት መሠረት ፈጽሞ አለስተዋሉም። ለሃይማኖታዊ ሕግ ድጋፍ የሚሰጥ ማናቸውም እንቅስቃሴ፣ በእውነቱ ለጳጳሳዊነት የሚደረግ እጅ መስጠት ነው፤ እርሱም ለብዙ ዘመናት በሕሊና ነፃነት ላይ ያለማቋረጥ ሲዋጋ ኖሯል። የእሁድ አክብሮት እንደ ተብሎ ክርስቲያናዊ ተቋም ሕልውናውን የተቀበለው ‘ከዓመፅ ምስጢር’ ነው፤ እርሱንም ማስፈጸም የሮማዊነት ዋና የማዕዘን ድንጋይ የሆኑትን መርሆዎች በተግባር መቀበል ይሆናል። ሀገራችን የመንግሥቷን መርሆዎች እስከምትክድ ድረስ በመሄድ የእሁድ ሕግ ስታወጣ፣ ፕሮቴስታንቲዝም በዚህ ተግባር ከጳጳሳዊነት ጋር እጅ ይጨበጣል፤ ይህም ለረጅም ዘመን ዕድሉን በጉጉት ሲጠብቅ ቆይቶ ዳግመኛ ወደ ንቁ ግፍ አገዛዝ ለመዝለል የተዘጋጀውን ጭቆና ሕይወት ከመስጠት ሌላ ምንም አይሆንም።” Testimonies, volume 5, 711.

1888 ዓ.ም. የ2001 ዓ.ም. ምሳሌ ነበረ፤ በዚያን ጊዜም Blair Bill ቀረበ፤ ነገር ግን ሳይጸድቅ ስለቀረ፣ በትንቢታዊ አነጋገር እንዲናገር አለስቻለውም። እርሱ የ66 ዓ.ም. ምልክት ሆነ፤ ይህም የተጀመረ ነገር ግን በምስጢራዊ ሁኔታ የተነሳ ከበባ ነበር። የአውሬው ምስል ሁለት የፈተና ዘመናት እንዳሉ፣ ሁለተኛውም ዘመን በአሜሪካ ውስጥ በ321 ዓ.ም. ተመስሎ በተገለጸው የእሁድ ሕግ እንደሚጀምር፣ እናም ያ ዘመን በ538 ዓ.ም. ተመስሎ በተገለጸው የዓለም አቀፍ የእሁድ ሕግ ሙሉ በሙሉ ሲጠናከር እንደሚያበቃ ሲገባ፤ እንግዲህ በትንቢታዊ አስፈላጊነት የመጀመሪያው የአውሬው ምስል የፈተና ዘመን መጀመሪያ ደግሞ አንድ ዓይነት የእሁድ ሕግ ምሳሌ በመነገር እንዲጀምር ይጠይቃል። በ1888 ዓ.ም. Blair Bill ብሔራዊ የእሁድ ሕግ ለማስፈጸም የተደረገ ሙከራ ነበር፤ 1888 ዓ.ም.ም የራእይ አሥራ ስምንት መልአክ ከሰማይ የሚወርድበትን እና ምድርን በክብሩ የሚያበራበትን ጊዜ ይለያል።

ለአሜሪካ አገር ፓትሪዮት አክት በአሜሪካ ውስጥ የአውሬውን ምስል የፈተና ዘመን የሚጀምር የእሁድ ሕግ አምሳል ነው። አሜሪካ የእሁድ ሕግን ሲያስፈጽም በራእይ ምዕራፍ አሥራ ሦስት ቁጥር አሥራ አንድ ፍጻሜ መሠረት እንደ ዘንዶ ትናገራለች። ያንን ሕግ ሲያስፈጽም እንደ ዘንዶ ትናገራለች፤ ያም የእሁድ ሕግ የአውሬው ምስል በአሜሪካ ሙሉ በሙሉ መቀረጹን ያመለክታል። በዚያን ጊዜ አሜሪካ የፈተናዋን ዘመን ጽዋ ሞልታለች፤ ብሔራዊ ክህደትም በብሔራዊ ጥፋት ይከተላል። በዚያን ጊዜ ሶስትዮሽ ጎብረት ሲመሠረት አሜሪካ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ ስድስተኛው መንግሥት መሆኗን ታቆማለች።

አልፋና አሜጋ ሁልጊዜ መጨረሻውን ከመጀመሪያው ጋር ያቀርባል፤ እናም በአሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች መጀመሪያ ዘመን፣ አሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች በትንቢታዊ መልኩ የተናገረችባቸው ሦስት ጊዜያት ነበሩ፤ እነዚህም አሜሪካን የተባበሩት ስቴቶችን እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት መጀመሪያዋን ምልክት አደረጉ። የነፃነት መግለጫው በ1776፣ በ1789 የተከተለው ሕገ መንግሥት፣ ከዚያም የ1798 የውጭ ዜጎችና የአመፅ ሕጎች አሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች በትንቢታዊ መልኩ የተናገረችባቸውን

የመጀመሪያ ሦስት ጊዜያት ያመለክታሉ። ከእነዚያ ሦስቱ ሰነዶች እያንዳንዱ የአሜሪካ የተባበሩት ስቴቶችን መናገር ይወክል ነበር። እነዚያ ሦስት ደረጃዎች በ1798 ወደ ደረሱ፤ ይህም አሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት መንገድ የጀመረችበት መጀመሪያ ነበር። እነዚህ ሦስቱ የመንገድ ምልክቶች በአሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች መጀመሪያ ዘመን እንደነበሩ ሁሉ፣ እንዲሁም አሜሪካ የተባበሩት ስቴቶች እንደ ስድስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት መንግሥት መንገድ ወደ ፍጻሜው የሚመሩ ሦስት የመንገድ ምልክቶችን ይወክላሉ።

የፓትሪዮት ሕግ ዩናይትድ ስቴትስ እንደ ስድስተኛው መንግሥት ወደ ፍጻሜዋ በምትቀርብበት ጊዜ ከሚናገርባቸው ሦስት ጊዜያት የመጀመሪያው ነው። የስድስተኛው መንግሥት ፍጻሜ መለያ የሆነው ሦስተኛው ንግግር የእሱድ ሕግ ነው። በዚያ ታሪክ መካከል በ2022 የተጀመሩት የጥር 6 የፔሎሲ ችሎቶች ተነሱ። እነዚያ ችሎቶች በባሕርያቸው ፖለቲካዊ ስለነበሩ በሕገ መንግሥቱ ውስጥ የተመሠረቱትን መብቶች ቀጥተኛ ውድቅ ነበሩ፤ እናም የሕግ ጦርነቱ የእውነታ ቀረጻ ብቻ አልነበረም፣ ነገር ግን በሕገ መንግሥቱ ውስጥ እንደተለዩት “procedural” እና “substantive” ሕጎች ላይ በቀጥታ የተፈጸመ ጥቃት ነበር።

እ.ኤ.አ. 2001 የተወጣው የፓትሪዮት ሕግ በአሜሪካ ሕገ-መንግሥት አምስተኛው ማሻሻያና አሥራ አራተኛው ማሻሻያ ውስጥ በሁለቱም የሚገኘውን “Due Process Clause” በቀጥታ የተነጣጠረ ጥቃት ነበር። እነዚህም በሕግ የሚገባው ሥነ-ሂደት ካልተጠበቀ በስተቀር ማንም ሰው ከሕይወት፣ ከነፃነት፣ ወይም ከንብረት ሊነፈግ እንደሚችል ያወራሉ። ያ በ2001 ነበር፤ እና በ2022 በሕገ-መንግሥቱ ላይ የተደረገው ጥቃት “procedural due process” እና “substantive due process” በሁለቱም ላይ ያተኮረ ነበር። “Repudiate” የሚለው ቃል መካድ ማለት ነው፤ እና እህት ዋይት በአሜሪካ የእሱድ ሕግ ጊዜ እያንዳንዱ የሕገ-መንግሥቱ መርህ እንደሚካድ ትገልጻለች።

“የእግዚአብሔርን ሕግ በሚጥስ መንገድ የጳጳሳትን ሥርዓት የሚያስፈጽም አዋጅ በሚወጣ ጊዜ፣ ሕዝባችን ራሷን ከጽድቅ ሙሉ በሙሉ ትለያለች። ፕሮቴስታንትነት እጇን በገደሉ ማዶ ዘርግታ የሮማውን ኃይል እጅ ለመጨበጥ በምትሞክር ጊዜ፣ በጥልቁ ላይ ዘልቃ ከመናፍስትነት ጋር እጅ ለመያዝ በምትደርስ ጊዜ፣ በዚህ ሰስትዮሽ ኅብረት ተጽእኖ ሥር ሀገራችን እንደ ፕሮቴስታንታዊና ሪፐብሊካን መንግሥት በሕገ መንግሥቷ የተመሠረተውን መርህ ሁሉ በምትክድ ጊዜ፣ እንዲሁም የጳጳሳትን ሐሰቶችና ማታለያዎች ለማስፋፋት ዝግጅት በምታደርግ ጊዜ፣ ያን ጊዜ ሰይጣን የሚያደርገው ድንቅ ሥራ የጀመረበት ጊዜ እንደመጣ እና ፍጻሜውም እንደቀረበ እናውቃለን።”

«የሮማ ሰራዊት መቅረብ ላይ ተመስርቶ የኢየሱስም በቅርቡ የሚመጣው ጥፋት ምልክት እንደነበረ፣ እንዲሁም ይህ ክህደት ለእኛ የእግዚአብሔር ትዕግሥት ወሰን እንደደረሰ፣ የሕዝባችን ኃጢአት መጠን እንደሞለ፣ እና የምሕረት መልአክ ሳትመለስ ልትበር እንደቀረበች ምልክት ሊሆን ይችላል። ከዚያም የእግዚአብሔር ሕዝብ ነቢያት የያዕቆብ መከራ ጊዜ ብለው የገለጹት በእነዚያ የመከራና የጭንቀት ዕይታዎች ውስጥ ይጣላሉ። የታማኞቹ፣ የተከሰቱት ሰዎች ጩኸት ወደ ሰማይ ይወጣል። እንዲሁም የአቤል ደም ከምድር እንደጮኸ፣ ከሰማዕታት መቃብር፣ ከባሕር መቃብሮች፣ ከተራራ ዋሻዎች፣ ከገዳማት የቀብር ቤቶች ውስጥ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር የሚጮኹ ድምፃች አሉ፤ “ኔታ ሆይ፣ ቅዱስና እውነተኛ የሆንህ፣ በምድር ላይ በሚኖሩት ላይ ፍርድ ሳትፈርድ፣ ደማችንንስ ሳትበቀል እስከ መቼ ነው?”»

“ኔታ ሥራውን እየሠራ ነው። ሰማይ ሁሉ ተነቃቅቶአል። የምድር ሁሉ ፈራጅ በቅርቡ ይነሣል። የተዋረደውንም ሥልጣኑን ያጸናል። የመዳን ምልክት በእግዚአብሔር ትእዛዛትን በሚጠብቁ፣ ሕጉን በሚያከብሩ፣ የአውሬውን ወይም የምስሉን ምልክት በሚከለክሉ ሰዎች ላይ ይቀመጣል።”

“እግዚአብሔር በመጨረሻዎቹ ቀናት የሚፈጸሙትን ገልጦአል። ሕዝቡም በተቃውሞና በቁጣ ማዕበል ፊት ለመቆም እንዲዘጋጁ። ከፊታቸው ስላሉት ክስተቶች የተጠነቀቁ ሰዎች፣ ለሚመጣው ማዕበል

በጸጥታ ተቀምጠው እየጠበቁ፣ በመከራ ቀን ጌታ ታማኞቹን ይጋርዳል ብለው ራሳቸውን ማጽናናት አይገባቸውም። እኛ ጌታችንን እንደሚጠባበቁ ሰዎች ልንሆን ይገባናል፤ በስራ ፈት ተስፋ መጠባበቅ ሳይሆን፣ በጽኑ ሥራና በማይናወጥ እምነት። አሁን አእምሮችን አነስተኛ ጠቀሜታ ባላቸው ነገሮች እንዲዋጥ የሚፈቀድበት ጊዜ አይደለም። ሰዎች ተኝተው ሳሉ፣ ሰይጣን የጌታ ሕዝብ ምሕረትም ፍትሕም እንዳያገኝ ጉዳዮችን በንቃት እያዘጋጀ ነው። የእሁድ እንቅስቃሴ አሁን በጨለማ ውስጥ መንገዱን እየቀደደ ነው። መሪዎቹ እውነተኛውን ጉዳይ እየሸሸጉ ነው፣ ከእንቅስቃሴውም ጋር የሚተባበሩ ብዙዎች ራሳቸው የተሰወረው ስር ጅረት ወዴት እንደሚያመራ አያዩም። የሚያቀርበው መግለጫ ለስላሳና በመልክ ክርስቲያናዊ ነው፤ ነገር ግን ሲናገር የዘንዶውን መንፈስ ይገልጣል። የተደነገገውን አደጋ ለማስቀረት በኃይላችን ያለውን ሁሉ ማድረግ ግዴታችን ነው። ራሳችንን በሕዝቡ ፊት በተገቢው መልክ በማቅረብ ጭፍን ጥላቻን ለማስወገድ መጣር ይገባናል። በዚህም የህሊና ነፃነትን ለመገደብ በሚወሰዱ እርምጃዎች ላይ እጅግ ውጤታማውን ተቃውሞ በመካከል እየገባን፣ እውነተኛውን የክርክሩን ጥያቄ በፊታቸው ማቅረብ ይገባናል። መጽሐፍ ቅዱሳትን ልንመረምር እና ስለ እምነታችን ምክንያት መልስ ልንሰጥ እንችል ይገባናል። ነቢዩም እንዲህ ይላል፡- ‘ኃጢአተኞች ኃጢአትን ይፈጽማሉ፤ ከኃጢአተኞችም አንዳቸው አያስተውሉም፤ ጥበበኞች ግን ያስተውላሉ።’” Testimonies, volume 5, 451, 452.

ሲስተር ዋይት የእሁድ ሕጉን ከብዙ የመጨረሻ ዘመን ምልክቶች ጋር ታስማማላች፤ በዚህም ሲሆን ቃሎቿ “ሕዝቡ በተቃውሞና በቁጥ ማዕበል ላይ ለመቆም ዝግጁ እንዲሆን፣ በመጨረሻዎቹ ቀናት ሊፈጸም ያለውን” ይገልጣሉ። ስለዚህ በዚህ ክፍል ውስጥ ያስማማቻቸው ምልክቶች በጥንቃቄ ሊመረመሩ ይገባል። እኔ የማቀርበው ሐሳብ የማጣቀሻው ነጥብ በዩናይትድ ስቴትስ ሕገ መንግሥት ላይ የሚያተኩረው የትንቢት መስመር መሆኑን ነው፤ ከዚያም ጋር የተያያዘ ምልክት ሆኖ የአገሩ “መናገር” ደግሞ ይካተታል።

በዚህ ማለቴ የ1888 ዓ.ም. የብሌር ሕግ፣ የ2001 ዓ.ም. የፓትሪዮት አክት፣ እና ከ2022 ጀምሮ በዴሞክራቶችና በዓለማቀፋውያን ሪፐብሊካኖች የተፈጸሙት የፖለቲካ ክሶች እያንዳንዳቸው ሁለት መሠረታዊ የሕገ መንግሥቱን ክፍሎች በቀጥታ መካድ ነበሩ ማለቴ ነው። 1888 የእሁድ አምልኮን አስገዳጅ ማስፈጸምን ይወክላል፤ ከዚያም በ2001 ከእንግሊዝ ሕግ ወደ ሮማዊ ሕግ የተደረገውን ለውጥ። በ2022 “substantive” እና “procedural” ሕግ ጥቃት ተፈጻሚባቸው።

ዋና ሕግ የግለሰቦችንና የድርጅቶችን መብቶች እና ግዴታዎች ይገልጻል፤ የሥነ-ሥርዓት ሕግ ግን ግጭቶችን ለመፍታት እና የግለሰቦችንና የድርጅቶችን መብቶችና ግዴታዎች ለማስፈጸም የሚከተለውን ሂደት ይዘረዝራል። ሕግ ሕጋዊ ወይም ሕገ-ወጥ ባህሪን ይገልጻል እና ለእርሱም የሚጣሉ ቅጣቶችን ይደነግጋል። ዋና ሕግ ብዙ የሕግ መስኮችን ያካትታል፣ ከእነዚህም መካከል የወንጀል ሕግ፣ የፍትሕ ብሔር ሕግ፣ እና የውል ሕግ ይገኙበታል።

የወንጀል ሕግ የዋና ሕግ በጣም ግልጽ ምሳሌ ነው። የወንጀል ሕግ ማናቸው ተግባራት እንደ ወንጀል እንደሚቆጠሩ እና ለእነዚያ ወንጀሎች የሚጣሉ ቅጣቶችን ይወስናል። የፍትሕ ብሔር ሕግ ግን እንደ ውል መጣስ፣ የአካል ጉዳት ወይም የንብረት ክርክር ያሉ በግለሰቦችና በድርጅቶች መካከል የሚነሱ ክርክሮችን ይቆጣጠራል።

የማህደራዊ ይዘት ሕግ በተለምዶ በሕግ አዋጆች፣ በደንቦችና በፍርድ ልማድ ውስጥ ይጻፋል። ሕግ አዋጆች በሕግ አውጪ አካላት፣ ለምሳሌ በብሔራዊ ፓርላማዎች ወይም በክልል ምክር ቤቶች የሚፀድቁ ሕጎች ሲሆኑ፣ ደንቦች ደግሞ በአስተዳደራዊ ኤጀንሲዎች የሚዘጋጁ ሥርዓቶችና አሠራሮች ናቸው። የፍርድ ልማድ ማለት ደግሞ ዳኞች ሕግ አዋጆችን፣ ደንቦችንና ሕገ መንግሥቱን በሚተረጎሙበት ሂደት የሚፈጥሩት ሕግ ነው።

የሥነ-ሥርዓት ሕግ ማለት የሕጋዊ ሂደትን የሚቆጣጠሩ ደንቦች ማለት ነው። ጉዳዮች በሕግ ሥርዓቱ ውስጥ ከመጀመሪያው የክስ ማቅረብ ጀምሮ እስከ መጨረሻው ውሳኔ ድረስ እንዴት እንደሚጓዙ ይገልጻል። የሥነ-ሥርዓት ሕግ የተለያዩ የሕግ ዘርፎችን፣ ሲቪል፣ ወንጀል እና አስተዳደራዊ ሂደቶችን ጨምሮ፣ ይሸፍናል። የሥነ-ሥርዓት ሕግ ዓላማ ሕጋዊው ሂደት ፍትሐዊና ቀልጣፋ እንዲሆን ማረጋገጥ ነው። ሙግቶችን ለመፍታት ማዕቀፍ ያቀርባል፣ እንዲሁም በሕጋዊ ሂደቱ ውስጥ የሚሳተፉ ሁሉ፣ ዳኞችን፣ ጠበቆችን እና ተከራካሪ ወገኖችን ጨምሮ፣ ከእነርሱ የሚጠበቀውን እንዲያውቁ ያደርጋል።

የይዘት ሕግና የሥነ-ሥርዓት ሕግ ፍትሕ እንዲፈጸም በአንድነት እንዲሠሩ የታሰቡ ናቸው። የይዘት ሕግ የግለሰቦችና የድርጅቶች መብቶችንና ግዴታዎችን ይገልጻል፤ የሥነ-ሥርዓት ሕግ ግን ክርክሮችን ለመፍታትና እነዚያን መብቶችና ግዴታዎች ለማስፈጸም የሚከተለውን ሂደት ያቀርባል። በሌላ አነጋገር፣ የይዘት ሕግ ሕጋዊ ወይም ሕገ-ወጥ ባህሪን እና የሕገ-ወጥ ባህሪ የሚያስከትለውን ውጤት ይገልጻል፤ የሥነ-ሥርዓት ሕግ ግን እነዚያ ሕጋዊ ጉዳዮች እንዴት እንደሚፈቱ ያብራራል።

በ2001 ዓ.ም. ፣ ፓትሪዮት አክት የሐበየስ ኮርፐሬሽን መብትን አስወገደ። “ሐበየስ ኮርፐሬሽን” የላቲን ቃል ሲሆን፣ “ሰውነቱን ታመጣለህ” ተብሎ ይተረጎማል። ይህም ፍርድ ቤት የአንድ ሰው እስር ሕጋዊነት እንዲመረምር በመጠየቅ ግለሰቦችን ከሕገ-ወጥ እስር የሚጠብቅ የሕግ መርህን ያመለክታል። ሐበየስ ኮርፐሬሽን በብዙ የሕግ ሥርዓቶች፣ በተለይም በእንግሊዝ የጋራ ሕግ ተፅእኖ በተቀበሉ ሥርዓቶች ውስጥ፣ መሠረታዊ መብት ነው። አንድ ሰው ያለ በቂ ሕጋዊ ምክንያት በእስር እንዳይቆይ ያረጋግጣል፤ እንዲሁም በዳኛ ፊት የታሰረበትን ሕጋዊነት እንዲቃወም ያስችለዋል።

“የሕጋዊ ሥርዓት ሂደት ድንጋጌ” በአሜሪካ ሕገ መንግሥት በአምስተኛውም ሆነ በአሥራ አራተኛው ማሻሻያ ውስጥ ይገኛል። እነዚህም ማንኛውም ሰው ያለ ሕጋዊ ሥርዓት ሂደት ከሕይወት፣ ከነፃነት፣ ወይም ከንብረት ሊነፈግ እንደማይችል ይደነግጋሉ። ፍርድ ቤቶች የሕጋዊ ሥርዓት ሂደት መሠረተ ሐሳብን በሁለት ዘርፎች አዳብረዋል፤ እነርሱም የሥነ-ሥርዓታዊ ሕጋዊ ሂደት እና የተፈጥሮ ይዘት ያለው ሕጋዊ ሂደት ናቸው። በ2001 በፓትሪዮት ሕግ አማካኝነት ሀቤየስ ኮርፐሬሽን እንደ መብት ተወግዶ ነበር፣ የእንግሊዝ ሕግም በሮማውያን ሕግ ተተካ። የእንግሊዝ ሕግ አንድ ሰው ጥፋተኛ መሆኑ እስኪረጋገጥ ድረስ ንጹሕ እንደሆነ ይቆጠራል ብሎ ይወስናል፤ የሮማውያን ሕግ ግን አንድ ሰው ንጹሕ መሆኑ እስኪረጋገጥ ድረስ ጥፋተኛ እንደሆነ ይቆጠራል ብሎ ይገልጻል። በ2022 የፔሎሲ ፍርዶች ውስጥ፣ ሁለቱም የሥነ-ሥርዓታዊ ሕጋዊ ሂደት እና የተፈጥሮ ይዘት ያለው ሕጋዊ ሂደት በእግር ተረግጠው ነበር። በፔሎሲ ፍርዶች ውስጥ የተፈጥሮ ይዘት ያለው ሕግም ሆነ የሥነ-ሥርዓት ሕግ ከሕገ መንግሥታዊ ታላላቅ ዓላማቸው በትክክል ተቃራኒ መንገድ ተፈጻሚ ሆነው ነበር።

በአሜሪካ ሕገ መንግሥት ማዕቀፍ ውስጥ፣ በተለይም በአምስተኛውና በአሥራ አራተኛው ማሻሻያዎች ውስጥ በተካተቱት የሕጋዊ ሂደት አንቀጾች ሥር፣ በማስፈጸሚያዊ ሕጋዊ ሂደት እና በሥርዓታዊ ሕጋዊ ሂደት መካከል ያለው ልዩነት እያንዳንዱ ጽንሰ-ሐሳብ የሚጠብቃቸው የሕግና የመብቶች የተለያዩ ገጽታዎች ላይ ይመሰረታል።

የጥልቅ ሕጋዊ ሂደት መርህ መንግሥት የሚጠቀምበት ሂደት ምንም ይሁን ምን ሊጥስባቸው የማይችል መሠረታዊ መብቶችና ነፃነቶች ጋር ይዛመዳል። ተገቢው ሂደት ቢከተልም እንኳ አንዳንድ መብቶችን ከመንግሥት ጣልቃ ገብነት ይጠብቃል። የጥልቅ ሕጋዊ ሂደት መርህ እንደ ግላዊነት መብት፣ የጋብቻ መብት፣ እና ልጆችን የማሳደግ መብት ያሉ መሠረታዊ ተብለው የሚታሰቡ መብቶችን ያካትታል። እነዚህ መብቶች ከመንግሥት ጣልቃ ገብነት የሚጠበቁት አስገዳጅ የመንግሥት ጥቅም ካለ ብቻ ነው። ይህም ሕጎችና ደንቦች መሠረታዊ ነፃነቶችን እንዳይጥሱ በማረጋገጥ በመንግሥት ሥልጣን ላይ እንደ መቆጣጠሪያ ያገለግላል።

የሥነ-ሥርዓታዊ ሕጋዊ ሂደት መሠረታዊ ፍትሕ ማለት መንግሥት አንድን ግለሰብ ከሕይወቱ፣ ከነፃነቱ ወይም ከንብረቱ ከማጣት በፊት ሊከተላቸው የሚገቡትን ሂደቶች ይመለከታል። ይህም ግለሰቦች በተገቢ ሕጋዊ ሂደቶች አማካኝነት ፍትሃዊና አድልዎ የሌለበት አያያዝ እንዲያገኙ ያረጋግጣል። የሥነ-ሥርዓታዊ ሕጋዊ ሂደት መሠረታዊ ፍትሕ፣ አንድ ሰው ከመብቶቹ ከማጣት በፊት ማስታወቂያ መስጠት፣ ፍትሃዊ ችሎት ማቅረብ፣ እና የመደመጥ እድል መስጠት ያሉ የተወሰኑ እርምጃዎችን ወይም ሂደቶችን መንግሥት እንዲከተል ይጠይቃል። ይህም ሕጎች የሚፈጸሙበትን ዘዴ በማጉላት፣ መንግሥት በፍትሕና በተገቢነት መንገድ እንዲሠራ ያረጋግጣል።

ከፔሎሲ ፍርዶች መጀመር ጀምሮ የተገለጠው የሕግ እንደ መሣሪያ መጠቀም፣ የሁለቱንም የዋና ፍትሕ ሂደት እና የሥነ-ሥርዓታዊ ፍትሕ ሂደት መካከል ይወክላል። የአሜሪካ ዜጎች መሠረታዊ መብቶች በግልጽ እና በተሳካ ሁኔታ ተነፍገዋል። የሐሰት ባንዲራ እንቅስቃሴዎች እና የአሜሪካ የፊደል ስሞች ያሏቸው ኤጀንሲዎች ግልጽ ሙስና ከፔሎሲ ፍርዶች መጀመራቸው እንኳ ከዚያ በፊት ጀምሮ ዘወትር ሲጋለጥ ቆይቷል፤ ነገር ግን ከፔሎሲ ፍርዶች መጀመር ጀምሮ በሁለቱም ፓርቲዎች ውስጥ በሚገኙ ግሎባሊስቶች የተጠቀሙባቸው የሕግ ሥነ-ሥርዓቶች፣ የሥነ-ሥርዓታዊ ፍትሕ ሂደት ጥፋትን በግልጽ ሁኔታ የሚያሳይ ምሳሌ ነው።

ቀደም ብሎ በጽሑፉ ውስጥ እንዲህ ብለን አንብባለን፡- “ማንኛውም የሃይማኖታዊ ሕግ ድንጋጌን የሚደግፍ እንቅስቃሴ በእውነቱ ለጳጳሳዊ ሥርዓት የሚደረግ እጅ መስጠት ነው፤ ይህም ለብዙ ዘመናት ያህል በሕሊና ነፃነት ላይ ያለማቋረጥ ሲዋጋ የኖረ ነው። የእሱቱ ቀን አክብሮት እንደ ተባለው ክርስቲያናዊ ተቋም መኖሩን ‘ክፋት ምስጢር’ ይዘታው ነው፤ እናም እርሱን ማስገደድ ደግሞ የሮማዊነት እጅግ መሠረታዊ የሆኑትን መርሆች በተግባር መቀበል ይሆናል። አገራችን የመንግሥቷን መርሆች እስከምትክድ ድረስ የእሱቱ ሕግ ለማውጣት በምትደርስበት ጊዜ፣ ፕሮቴስታንቲዝም በዚህ ተግባር ከጽድቅና ጋር እጅ ይያዛል፤ ይህም ረጅም ዘመን እድሉን በጉጉት ሲጠብቅ ቆይቶ እንደገና ወደ ነቁ ግፍ አገዛዝ ለመዝለል የሚፈልገውን ግፍ ሥርዓት ሕይወት ከመስጠት ሌላ ምንም አይደለም።”

በአሜሪካ የተባበሩት መንግሥታት ሕገ-መንግሥት ለወከል በሚችለው የታሪክ መስመር ውስጥ፣ በአሜሪካ የተባበሩት መንግሥታት መጀመሪያና ፍጻሜ ሁለቱም ውስጥ የሕገ-መንግሥቱን አንዳንድ ክፍል የሚወክሉ ሦስት ልዩ የመለያ ምልክቶች አሉ። ከእነዚያ ሦስቱ የመለያ ምልክቶች እያንዳንዳቸው የፖለቲካ እርምጃዎች ናቸው፤ ስለዚህም የአሜሪካ የተባበሩት መንግሥታትን መናገር ያመለክታሉ። በመጀመሪያው ዘመን ከእነዚያ ሦስቱ የመለያ ምልክቶች ሦስተኛው፣ 1798ን የምልክት ማድረግ፣ የውጭ ዜጎችና የማስቆጣጠር ሕጎች (Alien and Sedition Acts) ነበሩ፤ በፍጻሜውም ከእነዚያ የመለያ ምልክቶች ሦስተኛው፣ አሜሪካ የተባበሩት መንግሥታት የእሁድ ሕግን በምታስፈጽምበት ጊዜ ሲሆን፣ በራዲዎ ምዕራፍ አሥራ ሦስት ቁጥር አሥራ አንድ ፍጻሜ መሠረት እንደ ዘንዶ ትናገራለች።

በምድር ምሳሌ እንደተወከለችው፣ የዘንዶውን የስደት ጎርፍ አፏን ከፍታ በዋጠችበት ጊዜ፣ የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ትንቢታዊ ታሪክ ይጀምራል።

እባቡም ሴቲቱን በጎርፍ እንድትወሰድ ከአፋ ውኃን እንደ ጎርፍ በኋላዋ አወጣ። ምድርም ሴቲቱን ረዳት፤ ምድርም አፏን ከፈተች ዘንዶውም ከአፋ ያወጣውን ጎርፍ ዋጠችው። ራዲዎ 12፣15, 16።

በ1776 ዓ.ም.፣ ከምድር የሚወጣው፣ እና በመጨረሻም በ1798 ዓ.ም. የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ስድስተኛው መንግሥት የሚሆነው አውሬ፣ በአውሮፓ ንጉሣዊ አገዛዝ አምባገነኖችና በጳጳሳዊቱ ቤተ ክርስቲያን አምባገነኖች ላይ የተቃወመ ሕገ መንግሥት ያላትን ሀገር በመመሥረት፣ በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የተነሣውን የስደት ጎርፍ ዋጠው።

የ1776 የነፃነት መግለጫ የ2001 የፓትሪዮት አክትን በምሳሌ አመለከተ። የ1789 ሕገ መንግሥት በ2022 የተጀመሩትን የፔሎሲ ፍርዶች በምሳሌ አመለከተ። የ1798 የእንግዳዎችና የአመፅ ሕጎች በዩናይትድ ስቴትስ ያለውን የእሑድ ሕግ በምሳሌ አመለከቱ።

በ1776 ዓ.ም. በአሜሪካውያን አርበኞች የታወጀው የነፃነት አዋጅ፣ በ2001 ዓ.ም. በPatriot Act የነፃነት መጥፋት መታወቅን ይወክላል። የ1789 ሕገ መንግሥት፣ በ2022 የተጀመሩትን Pelosi Trials ይወክላል። Alien and Sedition Acts የእሑድ ሕግን ይወክላል። የሕገ መንግሥቱ መርሆዎች ሁሉ መካከል የነበረው ታሪክ፣ በእሑድ ሕግ የሚያበቃ ሕገ መንግሥቱን በደረጃ በደረጃ መገልበጥን ይወክላል።

እነዚህ መስመሮች ሁሉ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አርባ ስውር ታሪክ ውስጥ በሙሉ ይጠቀማሉ። በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ከTestimonies, volume 5, 451, 452 አራት አንቀጾችን ጠቅሰናል።

በሚቀጥለው ጽሑፍ እነዚያን አንቀጾች በተጨማሪ በቅርብ እንመለከታለን።